

Dispensasjon fra automatisk fredning i arealplaner

Bruk av *Bestemmelsesområde* og *Bestemmelsesgrense*

Automatisk fredete kulturminner det gis dispensasjon for i en arealplan, skal avmerkes i plankartet som bestemmelsesområde med bestemmelsesgrense og tilhørende omtale i bestemmelsene.

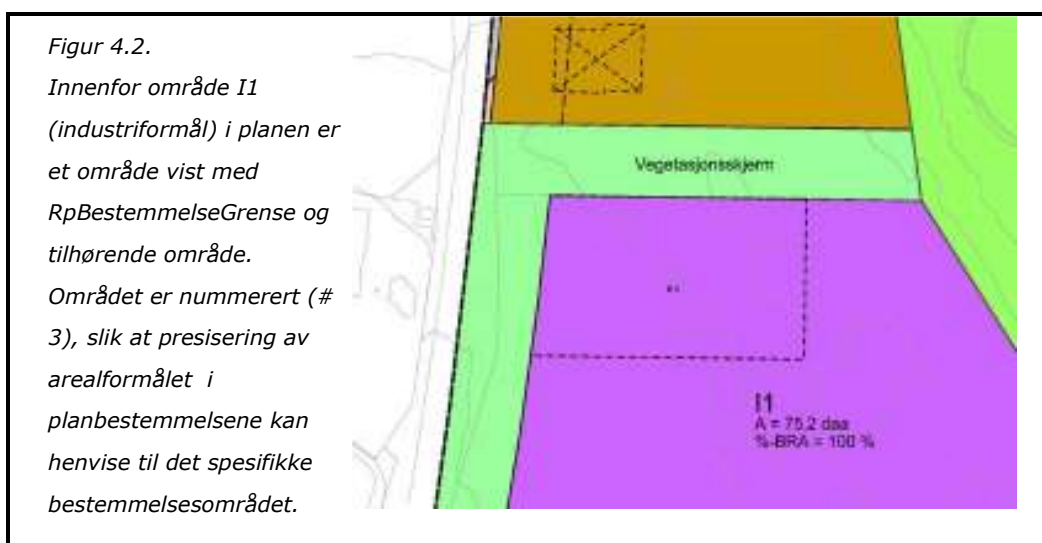
Riksantikvaren anbefaler at bestemmelsesområdene nummereres som vist i Miljøvern-departementets veileder; # 1, # 2, # 3 etc., eventuelt også med kulturminnets ID-nummer.

Når det gis dispensasjon fra automatisk fredning gjennom vedtak av arealplan, skal dispensasjonen innarbeides i reguleringsbestemmelsene. Dette er uavhengig av om det stilles vilkår om arkeologisk gransking til dispensasjonen eller ikke, og også om dispensasjon gis av fylkeskommunen (prøveordningen) eller Riksantikvaren. Det er også uavhengig av om det gis dispensasjon på reguleringsplannivå (områderegulering eller detaljregulering) eller kommuneplannivå.

Bestemmelsen om dispensasjon kan stå under fellesbestemmelser eller under et bestemt arealformål (pbl. § 12-5, pbl. § 11-7, nr. 1). Hva som er hensiktsmessig vurderes i den enkelte sak. Der det gis dispensasjon fra fredning for kulturminner innenfor ett arealformål, bør dispensasjonsbestemmelsen plasseres der. Gis det dispensasjon i flere arealformål, kan fellesbestemmelsene benyttes.

Automatisk fredete kulturminner det er gitt dispensasjon for, skal avmerkes på arealplankartet. Bestemmelsesområde/bestemmelsesgrense brukes for å avmerke områder i et arealformål der spesielle bestemmelser gjelder. I Miljøverndepartementets *Reguleringsplanveileder (2011)* står følgende:

Eventuell ytterligere presisering kan gjøres i bestemmelser. Slike bestemmelser kan, i likhet med alle bestemmelser som er geografisk avgrenset, stedfestes med bestemmelsegrense og tilhørende bestemmelseområde på plankartet. Bestemmelsen kan også gjelde hele formålet.



Symboler for bestemmelsesområde/bestemmelsesgrense er som følger:

Linjesymbol	Beskrivelse symboler			Symbol	Farge
	Tykkelse (mm)	Stipling			
		Lengde (mm)	Mellom (mm)		
KpBestemmelseGrense	0,5	2	2	---RGB 0-0-0	
RpBestemmelseGrense	0,5	2,0	2,0	---RGB 0-0-0	

Fra Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister. Del 2 – Spesifikasjon for tegneregler

http://www.regjeringen.no/nb/dep/md/tema/planlegging_plan-og_bygningsloven/kart--og-planforskriften-.html?id=570324

Eksempler

Normalt blir det stilt vilkår om gransking av automatisk fredete kulturminner når det gis dispensasjon gjennom arealplan. Kulturminnene det gis dispensasjon for, gis et spesifikt nr. i planen, eventuelt med ID-nummer der dette er praktisk mulig. Bestemmelsen settes inn som reguleringsbestemmelse under det aktuelle i arealformålet dispensasjonen er gitt for, eventuelt fellesbestemmelsene.

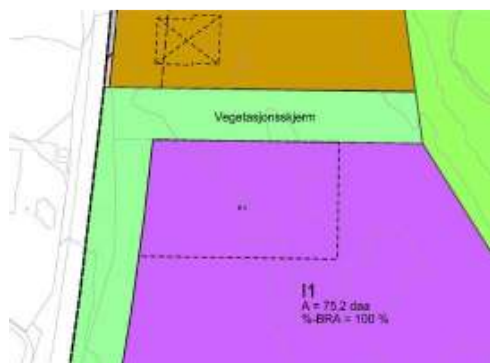
§ 2 Bebyggelse og anlegg

§ 2.3 Bestemmelsesområder

1 Før utbygging kan settes i gang, skal det gjennomføres arkeologisk gransking av det automatisk fredete kulturminnet ID123456.

Det skal tas kontakt med XX fylkeskommune/Sametinget i god tid før tiltaket skal settes i gang slik at omfanget av granskingen kan fastsettes.

Granskingen bekostes av tiltakshaver, jf. kulturminneloven § 10.



I saker der det gis dispensasjon uten vilkår om ytterligere arkeologisk gransking, for eksempel i saker som fylkeskommunen håndterer som forenklede dispensasjoner, skal dispensasjonen stå som bestemmelse under arealformålet med tydeliggjøring av at det ikke er stilt vilkår om gransking av kulturminnet før realisering av planen. Eksempel på dette er Hovin kirke/kirkegård i Spydeberg kommune.

§ 1 Bebyggelse og anlegg – Grav-/urnelund

1 Tiltak i henhold til planen er tillatt. Kulturminnet ID119489 er allerede undersøkt, og det er ikke stilt ytterligere vilkår forbundet med dispensasjonen.



I reguleringsplan for Skulptur- og kulturminnepark på Ekeberg i Oslo kommune er bestemmelsesområde benyttet for flere områder, også der automatisk fredete kulturminner inngår. Bestemmelsen tydeliggjør hva som er tillatt og hva det stilles vilkår om ved gjennomføring av tiltak i tråd med planen. I denne reguleringsplanen er bestemmelsesområdene ikke nummerert.

§ 6 Grønn struktur

§ 6.1 Naturområder, N1 til N5

N1, N1a og N1b Skog med liten grad av skjøtsel

På vilkår av arkeologisk overvåking og at tiltaket ikke medfører inngrep i automatisk fredet lokalitet, innenfor bestemmelsesgrense og byggegrense for utsiktsplattform ved Ekebergrestauranten vist i plankartet, tillates oppført utsiktsplattform.



§6.3 Park, P1 til P4

P2 Slette

Innenfor bestemmelsesgrense for formidling/sikring kulturminner som vist i plankartet tillates opparbeidet platå for sikring av skålgropfelt, samt formidling av forhistorisk landskap.

